

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa w języku polskim: **Metody diagnozy**
 Nazwa w języku angielskim: **Methods of psychopedagogical diagnosis**
 Karta przedmiotu ważna od roku akademickiego: **2026/2027**
 Kierunek studiów: **Pedagogika**
 Poziom studiów: **Studia I stopnia**
 Forma studiów: **Niestacjonarne**
 Profil: **praktyczny**
 Specjalność: **Resocjalizacja z kryminologią, HR Business Partner**
 Język wykładowy: **polski**
 Jednostka prowadząca: **Wydział Nauk Społecznych i Technicznych**
 Opiekun przedmiotu: **dr hab. Rafał Czachor, prof. UJW**

OBCIĄŻENIE STUDENTA

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium
Liczba godzin zajęć dydaktycznych organizowanych przez Uczelnię			20
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta			75
Forma zaliczenia			Zaliczenie z oceną
Liczba punktów ECTS			3

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki specjalnej oraz podstawowa wiedza z zakresu psychologii rozwoju dzieci i młodzieży.

CELE PRZEDMIOTU

C1	Nabycie wiedzy z zakresu diagnostyki psychopedagogicznej – poznanie jej specyfiki, stosowanych pojęć i terminologii, etapów, zasad i uwarunkowań procesu diagnostycznego.
C2	Poznanie metod, technik i narzędzi stosowanych w diagnozie jednostek i ich środowisk wychowawczych.
C3	Rozwinięcie umiejętności analizowania uwarunkowań procesu diagnostycznego oraz diagnozowania sytuacji rodzinnej, edukacyjnej i społecznej dziecka.

PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ – PEU	
Z zakresu wiedzy:	
PEU_W01	Student zna terminologię używaną w diagnostyce psychopedagogicznej, definiuje pojęcia i charakteryzuje jej specyfikę. Zna rodzaje i typy diagnozy oraz zasady i etapy diagnozowania pedagogicznego.
PEU_W02	Student posiada wiedzę na temat metod, technik i narzędzi stosowanych w diagnozie jednostki i grupy oraz środowiska wychowawczego.
Z zakresu umiejętności:	
PEU_U01	Student potrafi analizować uwarunkowania procesu diagnostycznego i wykorzystywać wiedzę teoretyczną do diagnozowania sytuacji rodzinnej, edukacyjnej i społecznej dziecka.
Z zakresu kompetencji społecznych:	
PEU_K01	Student jest przekonany o sensie, wartości i gotów do podejmowania działań diagnostycznych w celu objęcia pomocą pedagogiczną dziecka i jego rodziny.

TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: konwersatorium		Liczba godzin
K1	Wprowadzenie – przedstawienie celów, efektów uczenia się, programu nauczania i wymagań. Zagadnienia wprowadzające w teoretyczne podstawy diagnostyki psychopedagogicznej – podstawowe pojęcia i ustalenia terminologiczne, diagnoza pedagogiczna a diagnoza psychologiczna.	2
K2	Rodzaje i typy diagnozy pedagogicznej. Zasady, reguły i etapy diagnozowania pedagogicznego (<i>schemat procesu poznania diagnostycznego</i>). Cechy pełnej diagnozy. Główne obszary diagnozowania pedagogicznego (<i>w różnych subdyscyplinach pedagogicznych</i>). Znaczenie diagnozy w działaniach o charakterze edukacyjnym i wychowawczym.	2
K3	Uwarunkowania procesu diagnostycznego: *kontakt diagnostyczny (<i>cechy i techniki budowania prawidłowego kontaktu, wskaźniki kontaktu pozornego, organizacja pierwszego spotkania. Opór w kontakcie z diagnostą – jego źródła i objawy, techniki radzenia sobie z oporem</i>); *zdolności i kompetencje wyznaczające profesjonalizm diagnosty; *błędy i wadliwe nastawienia diagnosty; *mechanizmy poznawcze modyfikujące przebieg procesu diagnostycznego; *etyczne aspekty diagnozy psychopedagogicznej.	2
K4	Metody i techniki diagnozy psychopedagogicznej: - obserwacja, - rozmowa i wywiad, - ankieta (kwestionariusze) - analiza dokumentów i wytworów pracy dzieci i młodzieży, - metody i techniki projekcyjne, - metoda indywidualnych przypadków, - metoda sondażu diagnostycznego, - metoda środowiskowa, - pomiar (<i>techniki pomiaru</i>).	2
K5	Diagnoza sytuacji socjalno-wychowawczej dziecka w rodzinie: - struktura rodziny, - relacje emocjonalne w rodzinie, - warunki materialno-bytowe rodziny, - poziom kultury rodziny, - społeczne funkcjonowanie rodziny, - stan zdrowia członków rodziny,	2

	- wychowanie dzieci w rodzinie, - sytuacja szkolna dzieci.	
K6	Diagnoza sytuacji edukacyjnej dziecka (<i>etiologia, symptomy</i>): - diagnoza dojrzałości szkolnej, - diagnoza trudności szkolnych (<i>niepowodzenia w nauce, trudności wychowawcze</i>), - diagnoza przystosowania szkolnego, - diagnoza dzieci ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu, - diagnoza dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki.	2
K7	Diagnoza sytuacji społecznej dziecka w klasie szkolnej: - techniki socjometryczne : - „Test wyboru”, - „Plebiscyt życzliwości i niechęci”, - „Zgadnij kto?”, - test „Postaci na drzewie”.	1
K8	Diagnoza potrzeb opiekuńczych: - definicja potrzeb opiekuńczych, - klasyfikacje potrzeb, - deprywacja potrzeb opiekuńczych (przyczyny i skutki rozwojowe), - struktura i komponenty procesu diagnostycznego.	1
K9	Diagnoza nieprzystosowania społecznego: - nieprzystosowanie społeczne – rodzaje definiowania, - przyczyny i symptomy nieprzystosowania społecznego, - diagnozowanie nieprzystosowania – techniki diagnostyczne.	2
K10	Diagnostyka psychopedagogiczna jako element systemu pomocy psychologiczno – pedagogicznej: 1. Rola i zadania poradni psychologiczno-pedagogicznej: - <i>prawne i organizacyjne uwarunkowania procesu diagnostycznego w poradni;</i> 2. Zadania szkoły w zakresie rozpoznawania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów: - <i>uwarunkowania prawne i organizacyjne działań diagnostycznych w szkole,</i> - <i>znaczenie diagnozy w pracy nauczyciela i jego rola diagnostyczna,</i> - <i>dokumentacja diagnozy (teczka i wytwory pracy dziecka, opinia, orzeczenie).</i>	2
K11	Analiza przykładów procesu diagnostycznego - diagnozy wybranych zaburzeń rozwoju i socjalizacji dziecka oraz diagnozy środowiska wychowawczego.	1
K12	Podsumowanie zajęć. Zaliczenie.	1
Razem		20

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE	
1.	Zaliczenie w formie pisemnej lub ustnej.
2.	Literatura przedmiotu, studium przypadku.
3.	Praca w grupach, dyskusja, odpowiedź ustna.
4.	Narzędzia diagnostyczne.

**METODY I FORMY OCENY
OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Formy oceny (F lub P)*	Numer efektu uczenia się	Metody oceny osiągnięcia efektu uczenia się
F k	PEU_W01, PEU_W02, PEU_U01, PEU_K01	Praca w grupach, dyskusja, odpowiedź ustna, studium przypadku.
P k	PEU_W01, PEU_W02, PEU_U01, PEU_K01	Zaliczenie w formie ustnej lub pisemnej.

*F – ocena formująca (w trakcie semestru), P – ocena podsumowująca (na koniec semestru)

**KRYTERIA OCENY
OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Nr PEU	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
PEU_W01	Student zna podstawową terminologię i ogólnie charakteryzuje specyfikę diagnozy psychopedagogicznej, w tym rodzaje i typy diagnoz.	Student zna dobrze terminologię i pojęcia diagnozy psychopedagogicznej. Poprawnie opisuje rodzaje i typy diagnoz oraz zasady i etapy diagnozowania pedagogicznego.	Student bardzo dobrze opisuje specyfikę diagnozy psychopedagogicznej. Prezentuje wyczerpującą i ugruntowaną wiedzę w zakresie znajomości pojęć, rodzajów i typów diagnozy, zasad i etapów działań diagnostycznych.
PEU_W02	Student posiada podstawową wiedzę na temat metod, technik i narzędzi stosowanych w diagnozie pedagogicznej.	Student posiada – opanowaną w stopniu dobrym – wymaganą wiedzę na temat metod, technik i narzędzi stosowanych w diagnozie dziecka oraz środowiska wychowawczego.	Student prezentuje ugruntowaną i pogłębioną wiedzę w zakresie znajomości metod, technik i narzędzi stosowanych w diagnozie jednostki i grupy oraz środowiska wychowawczego.
PEU_U01	Student potrafi dokonać poprawnej analizy ogólnych uwarunkowań procesu diagnostycznego i wykonuje z pomocą - próby diagnozy sytuacji dziecka w rodzinie oraz jego trudności w funkcjonowaniu szkolnym.	Student potrafi dobrze analizować i interpretować uwarunkowania procesu diagnostycznego oraz wykazuje się umiejętnością diagnozowania sytuacji rodzinnej, szkolnej i społecznej dziecka.	Student potrafi bardzo dobrze przeanalizować i zinterpretować uwarunkowania procesu diagnostycznego oraz wykazuje się dobrze opanowaną umiejętnością diagnozowania sytuacji rodzinnej, szkolnej i społecznej dziecka.
PEU_K01	Student dostrzega potrzebę podejmowania działań diagnostycznych dziecka z różnymi trudnościami w rozwoju i funkcjonowaniu.	Student jest przekonany o sensie i potrzebie podejmowania działań diagnostycznych w odniesieniu do dziecka z różnymi trudnościami w rozwoju i funkcjonowaniu.	Student dostrzega potrzebę podejmowania działań diagnostycznych wobec dziecka z różnymi trudnościami w rozwoju i funkcjonowaniu celem objęcia pomocą pedagogiczną - zarówno dziecko, jak i jego rodzinę.

LITERATURA PODSTAWOWA
Jarosz E., Wysocka E.(2012): <i>Diagnoza psychopedagogiczna – podstawowe problemy i rozwiązania</i> . Warszawa. Skałbiana B. (2011): <i>Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne</i> . Kraków. Jarosz E. (2005): <i>Wybrane obszary diagnozowania pedagogicznego</i> . Katowice.
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA
Deptuła M. [red.] (2004): <i>Diagnostyka pedagogiczna i profilaktyka w szkole i środowisku lokalnym</i> . Bydgoszcz. Niemierko B. (2009): <i>Diagnostyka edukacyjna</i> , Warszawa.
ŹRÓDŁA ELEKTRONICZNE

MACIERZ POWIĄZANIA
EFEKTÓW UCZENIA DLA PRZEDMIOTU METODY DIAGNOZY
Z EFEKTAMI UCZENIA NA KIERUNKU: PEDAGOGIKA

Efekt uczenia się	Kod efektu kierunkowego	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne
PEU_W01	K_W01, K_W07	C1	K1-K3	1,2,3
PEU_W02	P_W09	C2	K4-K9	1,2,3
PEU_U01	K_U01, K_U03, K_U04	C3	K3-K11	1,2,3
PEU_K01	K_K02, K_K03	C3	K1-K12	1,2,3